

ТРЕТЄ ТИСЯЧОЛІТТЯ
УКРАЇНСЬКА ПОЕЗІЯ

СТАНІСЛАВ
НОВИЦЬКИЙ

ПЕРЕДМОВЧАННЯ

ТРЕТЄ ТИСЯЧОЛІТТЯ
УКРАЇНСЬКА ПОЕЗІЯ

Lichtmythos

Станіслав Новицький

ПЕРЕДМОВЧАННЯ

Поезії

Чернівці
Видавництво «Друк Арт»
2022

УДК 821.161.2-1
Н73

Серія «Третє тисячоліття: українська поезія»
Випуск 13

Редакційна колегія:

Василь Герасим'юк (голова), Катерина Ющенко
(заступник голови), Данило Ільницький,
Оксана Івасюк, Мирослав Лазарук,
Світлана Кирилюк, Анатолій Кичинський,
Ірина Мироненко

Новицький Станіслав

Н73 Передмовчання / Станіслав Новицький. –
Чернівці : Друк Арт, 2022. – 216 с. – Серія
«Третє тисячоліття: українська поезія»

ISBN 978-966-399-358-4 (серія)

ISBN 978-617-8129-14-9

Нова книга Станіслава Новицького «Перед-
мовчання» – це підсумок останніх років. У ній
відбилися авторські рефлексії та споглядання на-
вколишнього світу і простору. У збірці вміщено
поезії, які друкувалися в пресі та ті, що довгий
час залишались під авторською редакцією.

УДК 821.161.2-1

© Новицький С., 2022

© Дудка Т.,
художник, 2022

© Лазарук М.,
автор ідеї серії, 2011

ISBN 978-966-399-358-4

ISBN 978-617-8129-14-9

© ТОВ «Друк Арт», 2022

КРОВ'Ю ЗЕЛЕНОГО ПОЛИНУ

Пропозиція Станіслава Новицького для мене написати передмову до його поетичної книжки «Передмовчання» спершу видалася незвичною, а втім довелося згадати, що саме на сторінках квартальника «Буковинський журнал», куди він запропонував свою добірку, і почалося наше знайомство. Зараз воно триває, бо маємо справу з оригінальним національно наповненим, без чого людина, що виповнює свій статус бути справжнім поетом, просто, як на мене, не може існувати, бо все інше називатиметься банальним віршуванням чи римуванням, усім, чим завгодно до того, хто просто бездумно римує. Прагну докопатися, а в чому сутність? Далеко не в тому, що чим, хто скільки й навіщо цим займається. Як написала велика поетеса Ліна Костенко «...всі слова уже були чиймись...». У чому ж суть? Хтось із дитинства, а хтось і на старості літ не гребує римувати. Сутність надзвичайно проста. Це мені доступно, тому й римує-віршую. Й коли раптом натрапляєш на такі рядки: «тінь одягнула мою сорочку і хоче бути / справжньою людиною». Тут у Станіслава стривожено пробивається те, що називається «справжністю». На подібні рядки: «заховай / закопай / загорни у рушник / білий хліб / чорний день / краплі крові / проліти тобою...» не просто звертаєш увагу, прагнеш запам'ятати їх, у них заіскрилося те, чого не відшукаєш в інших, ота «справжність». Або ж таке: «від людської присутності / тільки біля церкви яка укрита Покровою дня / можна сховатись / заради молитви небесної / заради молитви життя».

Я знайшов собі відповідь у славетного композитора Кирила Стеценка, який сказав: «Можливо, тому те, що ми можемо назвати езотериною, то таємні знання, воно, безумовно, належить до метафізичного способу мислення. Це розуміння, що світ складається з того, що ми в ньому пізнали, і з того, що ми в ньому ще не пізнали. І метафізична свідомість враховує те, що ми ще далеко не все пізнали. Але коли ми взаємодіємо зі світом, то мусимо розуміти, що це цілісний світ, в який входить і те, що ми не пізнали про нього... Інтуїція допомагає, і всі види мистецтва, і є ще різні інші так звані духовні практики, які допомагають людині... Наприклад, наука ще не знає чогось. Але це не значить, що вона не буде знати цього. Це просто значить, що нам ще не пощастило знати про це зараз. Але що буде далі, ми теж не знаємо. Людина – така цікава істота, що деяким людям доступно інтуїтивно відчувати цілісність світу» (Кирило Стеценко на сторінках газети «Слово Просвіти», ч. 28, 18–24 серпня 2022 р., с. 14).

Більше того, саме поезія, як і науки, наштовхує на деякі ще не знані відкриття. Стає дивовижно від того, як редактори теперішніх друкованих паперових видань нехтують поетичними відкриттями задля новин, про які вже можна прочитати в електронних засобах масової інформації. Начебто не відчують – і там вистачає вторинної конкуренції. А втім, куди правдивіше звернутися до самої поезії.

ПІТЬМА ЩО ПОСТУКАЛА У ДВЕРІ

Десь у полі лежить кам'яна баба
обличчям у землю
її сльози сьогодні падають на землю де
наша історія забула прокинутися

тихо вночі коли темрява поглинає
вологу шкіру землі
хтось запросив до нас п'їтьму що не
стукає у двері
біля її ложа долоні гріє трава
Десь поряд:
село в якому стара мати чекає свого
сина
з далекого поля
вона вишила для нього сорочку
з весняних квітів які ростуть
на могилі батька...

Тут надзвичайно багато історичних та реалій сьогодення – скіфська баба, могила батька і вишита сорочка з весняних квітів. Кожен відповідь, хто може так мислити, не кажучи про твір «Пам'яті 32-33», як і багато інших, наведених з книжки «Передмовчання», де чимало подібних знахідок-відкриттів про все те, що кожного з нас оточує, та не все ми спроможні побачити й відчути. Поетичне слово на те й розраховане, аби народжувати не просто картини, а цілі образи, тому й запам'ятовуються...

С. Новицький належить до молодого літературного покоління, якого й не зарахуєш до жодного з них – ні до знаменитих «шістдесятників», «восьмидесятників» і т. д., чого й робити не варто. Як на мене, тим поет і цікавий, що його не можна до когось і до чогось віднести. Він сам уже поет!

Важливо сказати, про що і про кого пише він. Ось один із випадків: «закопай / щоб не бачили / пси / кегебісти / пам'ять горне / журбу / поміж яром і лісом / де молились / Ярилу / старці...». Оспівує кохання і любов до матінки-природи, до листка і всього того, що його оточує і притягає. Нині дуже важко признаватися в любові тому, хто довкола тебе. А значить, живе з тобою і в

тобі. «Закрий мені очі / долонею ніжно жіночою / щоб я відчував / не сніги / а твою теплоту...».

Здебільшого у поетових рядках простежується щось невиносно болісне, мовби передбачає непоправне, що може трапитися з кожним, та когось воно стосується зараз і негайно. Коли Станіслав перестав відповідати на мої листи-послання, написав тільки: я – під Харковом, де відбувається щось невиносно-жахливе. Тому й народжуються вражаючі рядки:

«Будуємо хати з глини
саджаємо вишні й черешні в садку
співаємо колискову своїм дітям
вдягаємо вишиванки...
розмовляємо українською
вважаємо що ми нація
А хтось поблизу перетворює наш
чорнозем у попіл
хтось мріє про червоні знамена
на наших будинках
повертаючись у минуле
Вони не згадують тридцять другий і
тридцять третій
вони називають нас бандерами
або хохлами
для них Україна не має ніякого
значення...
Їхні червоні знамена пофарбовані у
кров
наших з вами пращурів...»

Далекий від того, аби шанований мною автор вторив тим, хто пише про війну лише з побачених кадрів-хронік чи ще чогось, що зараз опісля 24 лютого називається російсько-українською війною. Знаходимо в його поезіях і таке:

«...над Харковом пісні не чую
а чую зітхання чужої душі
і нащо тужити над світом смиреним
якщо і смертність у світі чужа
молімось
сьогодні і завтра і потім
за наші пісні у далекім селі
бо пісня і мова душа найрідніша
що живе в наших жилах
єдина на всіх...»

Воєдино зливаються світи в поета – внутрішньо чуттєвий, зоровий та образний, нечутні зв'язки між людиною і Богом, природою і піснею, мелодією і подихом коханої, запахом її волосся. Їх роз'єднувати – все одно що розривати незриму сув'язь:

«Ми замовкли. Згоріли слова,
Ніби в вогнищі пізні квіти.
Тільки усмішка, мов каяття...
Чи знайду я на тебе схожу?..
Вже не буде в ті дні вороття.
Все минуло, мов мить. А може?..
Задихнулись в лункій німоті.
Від богів нам прийшла покара»

Або ж і таке зізнання: «...кожної миті обираємо щось чуже коли немає надії / немає шансів побачити нове світання / коли ти прощаєшся зі своїми рідними / подумки / так може зробити тільки / справжній чоловік / котрий обирає смерть / у вічному світанні весни / у вічній печалі життя...».

Вартісно також зауважити, де все закінчується і починається, себто надумано-придумане римкування і подихи справжньої поезії, з якої дихає саме життя з його принадами та привабами.

Либонь, тут формується характер не опитувальника, а того, що сам бере в усьому участь. Авжеж, на долі нашого молодого покоління, й не тільки літературно-поетичного, а й того, хто зі зброєю в руках відстоює волю, свободу, незалежність не тільки для себе, а й для кожного, який жити без цього не може й не варто. Тож попутного тобі вітру, поете, моці й натхнення на непростих життєвих дорогах.

Мирослав Лазарук

ПЕРЕДМОВЧАННЯ

ПЕРЕДМОВЧАННЯ

мовчання втікає у море
мов ріки
які повняться простотою
вічності
як вода
що мре від браку повітря
але я вірю
у мудрість риби яка дивиться
крізь мовчання
у небо
я вірю небу
яке ділиться своїм
мовчанням
заради осінніх дощів
які сьогодні мріють
пізнати серпневе сонце
а натомість
розмивають стежки у степу

* * *

ото з тобою де біла хвиля
ото з тобою де чорний сад
у нічнім онімінні
де чути тільки цвіркунів
які сховались у траві
і дивляться на зорі
ото тільки з тобою
дивлячись на яблука
у яких відбився місяць

з тобою
дивлячись у зіниці
цноти
дивлячись на тінь
цвіркуна
яка відбивається
від нічного місяця

* * *

літо плаче пшеничним колоссям
на цім зморенім полі
де осінь сіє полинове насіння
щоби гіркота проросла
після снігів
тут давно немає дощу
він тільки сниться
порослому полю
як і руки жнивача
що збирають колоски

літо плаче
минувши декілька днів тому
і дощ не прийшов
хоч уже осінь
п'є воду з криниці

«Впадаю в простоту
схиляюсь до аскези...»
Володимир Базилевський

* * *

впадаю в німоту
рятуючись від світу
та думаю дійти
до саду і до тьми
у тиші тій спочину
у предковичній млі
допоки сні лукавлять
сховавшись в самоті
допоки сад в цвітінні
допоки цвіт зове
чекаю оніміння
у сні і на землі

чекаю і піду
мені ще йти далеко
мені ще йти
і йти

допоки знов лелеки
дійдуть до самоти...

* * *

запізно
не треба
цей дощ відчахнувся од світу
заграють музики
завчасну іронію млости
і час
розіпнеться на цім
дерев'янім хресті
де смерть марикує
останні спаплюжені душі
цією добою
яка відчахнулась од нас
а нам тільки світу
а нам тільки волі
дістати
допоки дощі
розмивають
«совецькі» мости

а нам тільки волі
достоту
для світу
для себе!

* * *

Південь
до тебе говорю
де між Дунаєм і Бугом
коріння моє проросло
Південь
цнотливо хитрюща циганко
що викурила останню
мою цигарку
Південь
автобус ананівський
що пропах степовими травами
і циганською хтивістю

південь
повний келих вина
південь
сонце налите тривким
похміллям

холодно нині там
холод припав до серця
та не забути землю
між Дунаєм і Бугом

гірко
полин наснився
гомін гоніння помсти
але проміння чорне
вилито із смоли

гонять
діди отару
гонять по всьому степу
хочу дійти до ранку
до південної самоти

* * *

Чом ти жінко
лукаво дивишся
голос щез і не та хода
ти спішиш віддавати цноту
як земля золоті жнива
Жінко-пташко!
Жінко-молитво!
Жінко-хліб!
І ясна блакить!
чом так пізно твоя жіночність
проросла крізь земні літа?

Перші промені
чорна втіха
крапле дощ на твої сніги
щоб колись не відчути лиха
од твоїх розкуйовджених кіс...

Стільки бачу тебе
вдивляюсь
в очі пізньої сліпоти
і не можу тобі сказати
що на чорних косах твоїх
біла тінь сивини зацвіла...

Жінко-пташко!
Жінко-молитво!
Жінко-хліб!
І ясна блакить!

* * *

я дивлюсь
на руки цієї жінки
яка стоїть
навпроти мене
насолоджуючись мовчанням
яке повторюється
коли я дивлюсь на її руки

вони особливі
мабуть
вона піаністка
і я уявляю
як ці руки торкаються
затертих клавiш піаноли
я не хочу дивитись
в її очі
бо не зможу уявити
як вона торкається клавiш піаноли

я слухаю цю мелодію
уявляючи
музику жіночих рук...

* * *

туманна ніч
яка твоя дорога
слова німіють
в просторі землі
мільярди літ
мільярд спокус
земного перелазу
і гріх
як хліб насущний
на землі

туманна ніч
і тінь моя блукає
сліпими вулицями
міста
де кожен день
чи суєта
чи велич
бетонних душ
і «мешканців» планети
німіє холод
предковичний пес
якого дідька слухати й коритись?
коли
навколо
сніг змітає вітер
і тінь моя
щезає
у цьому місті

німіють віта
хочеться тепла
тепло умерло
світло оніміло

у мовчазній відлюдності
життя
яке було
як манна
із небес

залишилось сирітство
дня
і перелазу...

ПАМ'ЯТІ 32-33

заховай
закопай
загорни у рушник
білий хліб
білий день
білий час
сумовиння і втіхи
загорни у рушник
краплі
крові
пролитої
нині
заховай
закопай
щоб не бачили
пси
кегебісти

пам'ять горне
журбу
поміж яром
і лісом
де молились
Ярилу
старці

заховай
закопай
загорни у рушник
білий хліб
чорний день
краплі крові
пролиті тобою...

* * *

«Як тобі ведеться там, Василю?»

Іван Драч

як Ви там
за обрієм
за тином ?
де беруть свій холод полюси
де Ви
хто молились і любили
вже давно не чув
я голоси...
все питаю
та не чути
глухо...
вітер віє на чужі
хрести
поміж вас
але не з вами
сухо
ще сльозі
і повняться світи
вічними
я ще живий
не вічний
не німий не інший
не чужий
і летять орбіти по дотичній
до гіркої
крайньої межі

як Ви там
за обрієм
за тином ?
вже давно не чув
я голоси...

* * *

закрий мені очі
долонею ніжно
жіночою
щоб очі мої
не дивились
в небесну блакить
закрий
зачини
як двері
чи хвіртку
чи простір
який увірвався із вітром
сьогодні вночі
очманіло
і сніг забілів
за вікном
за вітрами і снігом
не бачу
я руки твої

закрий мені очі
долонею ніжно
жіночою
щоб я відчував
не сніги
а твою теплоту

Я ШУКАЧ

я шукач
та нічого не можу
знайти
кожен день самоти
розливається чистим
світанням
я шукач
та нічого не можу
знайти
в цьому світі
світанні
де безрух
волебного часу
як твердиня
людського життя
і у цім дриготінні очманілих
сердець
волелюбних
кожен цар
а не раб
вибудовує глиняний храм
холуї
в них ніякої віри немає
дух
задушений хтивістю віку
і хтивістю душ
не мине
як омана
осібного часу
де нагніт імперій
орди
і облуди

чорна кров дикунів
не сліпа
на землі де
колись
розливалося чисте
цвітіння

я шукач
знову час оминає мене
монотонністю дня
і спокуси

клятий вік
розливається чисте
цвітіння
в ріки чорної крові
тепер

розірвемо
ярмо
у якому від батька
й до сина
де ні волі
ні правди
ні своїх
ні чужих
манівців

* * *

зустрітись з тобою
у місті якого
немає
де верби заплачуть
завчасним осіннім
дощем
і слухати пам'ять
яка продиктує
начало
осіннього неба
осіннього млива
життя
нам краще
мовчати
у тиші збентежених
вулиць
які пам'ятають
цвітіння твоєї
краси
а зараз
ти жінка
чужого тобі
чоловіка
і стан твій не той
що залишився
в минулому часі
який не повернеш
ні словом
ні ділом
ні поглядом нині
твоїм

зустрітись з тобою
і слухати
мучити
пам'ять
яка нам диктує
давно вже забуті
слова

* * *

жінко
ти руйновище моєї свідомості
сьогодні
завтра і навіки-віків
жінко
ти йдеш цією вулицею
де трава проросла
мертва
де акації більш не цвітуть
де немає подиху весни
тільки мертва трава
біля дороги
як свідок цієї епохи

в твоїх зелених зіницях
час
здається мені порожнім
як ця вулиця
на якій росте мертва трава

* * *

за виїмкою деяких речей
ти – блягер
і тотожність в тому
що кожен день
твоя дорога рівна
як чорне поле
у осінній час
ти – блягер
і тому немає сенсу
тобі сказати правду
чи брехню
о
брате
я іду до тебе
крізь час і чад
осіннього дощу

і погляд твій
спокусливо сліпий
у сотворінні
величі і втоми
і світ який оточує тебе
чужіє смутком
втраченого часу

*«...згадай мою чужину безмежну»
Тадей Карабович*

* * *

і я побачу церкву
побачу велике поле
на якому не сховатись
від людської присутності
тільки біля церкви
яка укрита Покровою дня
можна сховатись
заради молитви небесної
заради молитви життя

побачу чужину
у безмежності життя
у безмежності людської
душі

* * *

ліплені голови з попелу – споглядають
на мене...
мовби ненароком хочуть схопити і
потягти за собою
ліплені руки і ноги
з попелу
хочуть доторкнутися до мого обличчя,
виглядають
щоб схопити не тільки мою голову,
вранці місцями вони ходять поміж
будинків
і вишукують голови
але не свої...
вранці й вечері лягаючи спати
думають про голови які у них у голові
тінь одягнула мою сорочку і хоче бути
справжньою людиною...

БІЖИ ЗА ВІТРАМИ

вершнику
заспокой свого запального коня
візьми у руки нагайку
та у степ за вітрами біжи
біжи як ніхто і ніколи не біг
або залишись у вигнанні з собою
уже сьогодні заспівають перші музики
та усе забудеться закам'яніє твоє
обличчя
а може собі залишити твого коня
він мені здається
помітнішим серед інших
його очі мудріші ніж у тебе
ти ж знаєш – це твоє творіння
яке ти викохав своїми руками
кожної миті кінь закохувався
люди ніколи цього не помічали
бо не вбивали собою себе а кінь
що лютневого вечора забіг за село
лиш зустрівся зі своїм вироком...

ПІТЬМА ЩО ПОСТУКАЛА У ДВЕРІ

Десь у полі лежить кам'яна баба
обличчям у землю
її сльози сьогодні падають на землю де
наша історія забула прокинутися
тихо вночі коли темрява поглинає
вологу шкіру землі
хтось запросив до нас пільму що не
стукає у двері
біля її ложа долоні гріє трава
Десь поряд:
село у якому стара мати чекає свого
сина
з далекого поля
вона вишила для нього сорочку
з весняних квітів які ростуть
на могилі батька...

БУДУЄМО ГЛИНЯНІ ХАТИ

Будуємо хати з глини
саджаємо вишні й черешні в садку
співаємо колискову своїм дітям
вдягаємо вишиванки...
розмовляємо українською
вважаємо що ми нація
А хтось поблизу перетворює наш
чорнозем у попіл
хтось мріє про червоні знамена
на наших будинках
повертаючись у минуле
Вони не згадують тридцять другий і
тридцять третій
вони називають нас бандерами
або хохлами
для них Україна не має ніякого
значення...
Їхні червоні знамена пофарбовані у
кров
наших з вами пращурів...

* * *

В. Бровченку

Над полем чайка степова
над полем чайка...
і я іду,
і степ як море, степ...
ця біла чайка як душа,
що відлітає
кудись у даль...
а поле – чорне,
наче ніч,
пшениця щезла...
а чайка степова,
немов душа,
кудись летить,
куди вона..?

* * *

Ви, напевне, з Карпат,
Ви, напевне, з Карпат –
А я з Півдня.
Але Південь мені
почужів
і тепер я не там...
Тільки пам'ять жива,
як живі косогори і пущі.
Як усе, що було,
Як усе, що було і минуло.
Синьоока гуцулко!
Синьоока гуцулко!
Подивіться
у очі мені...

ПОВЕРНЕННЯ

Мамо,
я повернуся з вечірньою чередою
я йтиму босоніж
через усе село
до нашої хати
моє тіло пропахло
гіркою кров'ю зеленого полину
та я йтиму
насолоджуючись
цим запахом.
Бо він мені нагадуватиме
про мить мого повернення...

БІЛІ ЯБЛУКА В САДКУ

Чомусь сьогодні сплив спогад
з дитинства
згадав білу дідівську хату
по якій я маленьким бігав босоніж
мріючи вилетіти через віконечко
як вранішній соловейко
Який знову гукає мене до себе в садок
щоби я погрався з ним у схованки
він хитрий
він вміє літати
Та я про це ще не здогадуюся
намагаюся чимдуж наздогнати його
і впіймати
Соловейко втішається
знову його не впіймали...
Знову він може розкрити крила
та полетіти куди він хоче
Мені сниться:
що я лечу разом з ним
над полями свого рідного села
яке мені вже давно не сниться
я не знаю:
чи я той соловейко з білими крильми
чи я той хто визбирує білі яблука
у садку свого діда?

* * *

Білою хвилею квилить замріяна хмара,
лиш кам'яна стіна перетворюється на
справжню живу істоту...

та стіна хоче бути білим туманом у
полі.

Хоче бути птахою, що шукає своє ім'я
у лісовій галявині,

я не знаю, що їй сказати на ці
марення...

я не знаю пташиної мови, яку чую
досить давно...

так, можливо, пташка говорить
людським голосом!?

можливо, пташка розуміє, що я їй
скажу..?

Не розумію:

хто хоче бути птахою?

хто хоче бути туманом

хто хоче бути кам'яною стіною

можливо, тільки я...

ХАТКА З ПОПЕЛУ

Хатку з попелу не так і легко
будувати квітці:
яка має листя замість рук
яка зустрічає зиму у цій хатинці,
десь у серці квітки
попіл перетворився на її мрію
і листячко на зів'яле сонце
у сні з попелу
у небі з попелу, але не чорного, а
білого,
брати квітки:
королі хатинки з попелу, яких вона
вигадала, щоб не сумувати...
вони навіть зробили їй косицю з вітру,
її сусід терен-кущ ходить поміж людей
і роздає молоко, що знайшов біля
старої яблуні
квітка:
напуває хмари, щоб вони не були з
попелу.

* * *

А. Ф.

Тільки сонце й зелена трава,
Перші промені нашого літа.
Ми замовкли. Згоріли слова,
Ніби в вогнищі пізні квіти.
Тільки усмішка, мов каяття...
Чи знайду я на тебе схожу?..
Вже не буде в ті дні вороття.
Все минуло, мов мить. А може?..
Задихнулись в лункій німоті.
Від богів нам прийшла покара.
Час змінився – і ми вже не ті...
Ти – видіння нічне, примара.

* * *

торкнувшись до плеча твого
і розірвавши мить
коли і ніч то перегомін птиць
коли печальна музика очей
затихне наче солов'їна пісня
я доторкнувшись до плеча
торкнуся губ твоїх
і перегомін диких птиць
замовкне
наздогнавши спокій...

* * *

повертаєшся в село тільки у пам'яті
згадуєш про тих кого більше немає
про небо яке баби вишили на
білій сорочці
згадуєш про калину
яку вишили
згадуєш про великий клен
біля дороги
який також вишили
як і небо
як і калину
на моїй білій сорочці

* * *

Дайте землі хліба
сьогодні я бачив хустину на
чужому паркані
сьогодні земля заховає когось
у собі
знову
як завше чийсь сльози
перетворюються на дощ
на вранішній осінній
дощ

ЖНИВА

хто сьогодні повернувся з поля
хто перефарбував поле у чорний колір
я ж пам'ятаю
що
вчора
там
були золоті колоски пшениці
а сьогодні тільки земля
земля котра
увібрала
в себе всю порожнечу
людської душі і тіла

ПОВЕРНЕННЯ ОСЕНІ

коли восени
спаде листя
коли остання бджола
збиратиме нектар з квітів
коли впаде останнє
яблуко
закінчиться осінь
прощаючись з нами
білим туманом у березі
тоді ми пригадаємо
про білу паморозь
на чужих скронях
а потім побачимо її
на собі...

* * *

все рідше зустрічаю коней
біля сільських доріг
стало менше туманів у яких можна
сховатись від світу
стало менше душ з якими можна
поговорити
можливо
кінь якого я бачив сьогодні
то спогад із дитинства?
можливо
пісня яка лунала з поля
то гірка печаль солов'я?

КРИЦЕВЕ СОНЦЕ

збираю простір
а потім чорні черепки у степу
після опале листопадове листя
яке половинно стає золотим
од краплини дощу
начебто воно заховалося
у галактичній таїні щоб ніхто
не зміг навмисне запросити
крицеве сонце
чи дівчинка маленькими долоньками
доторкнулась до нього
листя біля кленового вітряка
стає золотою стежкою
біля якої стрибає тепле літо
втрачаючи свої останні сльози
які ніхто не помітить...

* * *

озвавшись вітром
або золотим промінням
нашого з тобою сонця
хочеться вірити
в прийдешніх снах
знову буде весна
то тільки осінь
може закохуватися
у зиму
у білу паморозь на моєму
віконці
до якого прилетить
горобчик
щоби
заглянути у мої сни
з тобою
знову тільки з тобою
бо білі вуста черешні
всміхатимуться нам
коли навіть на моєму
віконці
не буде
маленького горобчика...

* * *

втішаю себе це тільки за вікном
дощ
це тільки за вікном холодний
вітер зі степу
це тільки сніг
знову за вікном
знову вікно заважає мені
відчути цей дощ
цей вітер
і навіть сніг
але ж чому коли з'явиться сонце
це вікно зникає
і я його більше не бачу

СИВА АДАМАШКА

вітер лягає на осіннє ложе
перетворюючи листя на попіл
гойний день стрічає сонце в степу
й білого коня котрий заховався в тумані
менживо кінь біжить біля річки
перетворюючи воду на сльози
погляньте
він плаче його сльози впали
на вранішні трави і стали росою
сива адамашка сповзає як туман з дерев
і прямує до гирла річки
а все таке млосне як ніч
комуждо* це треба
кого ж напитати
про степ і про річку
скоро не залишиться й травинки для коня
й сліз для вранішньої трави...

* старослов'ян. кожному

ТОПОЛИНІ ОЧІ

тополині очі посеред перехрестя
дивляться
на сіру кам'яницю що ходить біля неї
на далеку вишню котра не хоче квітнути
на пропалені стежки в степу
що втікають
вона замовляє:
«запізнілим місяцем
зачарованим сонцем
являй себе»
Тополя стає молододою дівчиною
яка збирається йти
вночі сільською дорогою
до хати
й лягти спати у своє дерев'яне
ліжко

АКАФІСТ КОНЮ

після дощу лише запах мертвих квітів
дощ рубав дрова вогненним мечем
немовби останнім подихом квітки
білий метелик сховався
у ницім сховку чорної гори
там
де ми
шукали меч сивого титана
на якому залишилась чорна половецька
кров
меч
якого тримали
зітлілі руки сто сторіч тому
лише кістки вказують на їхній останній
шлях
тоді коли небо впало тихо на коліна
перед ливарним золотим царем
коли коні бігли попереду
а насправді
були вони позаду хмар та зірниць
які вмостилися на батіжку Господаря
мабуть то є доля
коли глевтякові серця висихають
ще й приховують свою справжню сутність
коні без господаря свого серця
коні самотні
тобто зречені
бо за своїм характером
вони віддані степовій траві
без права на викуп
раптом коні заспівали акафіст
авва отче загорлавив той
що пасся у полі один

їхні очі золоті п'ятаки
наостанок затулили землю
бо побачили вони все на світі
й об'їздили всі степи

* * *

зірви мені вербового листка
ця осінь пахне згарищем і тлінню
лиш вечорова тиша проростає
лиш вечорова тиша пахне тлінню
зірви мені тієї липи цвіт
яку зірвали ми з тобою вчора
і я згадаю пісню у селі
яке любив але яке забулось
зірви калину взимку на Різдво
нехай вона прогріється у хаті
і я згадаю вечорову тишу
яка ще пахне тлінню восени

* * *

тихим голосом осіннім
тихим леготом журби
розкажи вустами милими
що любили і жили
пам'ять горе загамує
не забуде не збагне
як чужу любити можна
розкажи тепер мені
тихим голосом осіннім
ти поцілуй
дику яблуню осінню
у степу
де ми були...

* * *

напишу листа і забуду
чи сьогодні відправив чи вчора
чи минулого року
забуду наше перше побачення
забуду наш перший березень
мені наснився березень
той березень з холодним дощем
за вікном
зі снігом на сільських дорогах
березень
коли і квітка не посміхається
коли тінь зими зникає
за сільськими тополями

* * *

До тихих гір
вертаюсь і вертаю
усю любов від пам'яті
очей
прости мені незвідана
й забута
що згадую про тебе
і про нас
до тихих гір
вертаюсь і вертаю
гуцульська ніч
карпатська ніч була
як голос гір
твоїх Карпат і сонця

* * *

Вже так давно не чув твого голосу
вже так давно не бачив твоїх очей
де твоя усмішка
де та весна що сниться молодим вербам
біля нашої дороги
Я знаю що в цьому світі все минає
усе перетворюється
на пам'ять
але все ж немає нічого кращого ніж
людська пам'ять
в якій
я повертаюсь до тебе...

* * *

Треба напиться мовчання
як чистої води з криниці
треба напиться дощу
для трав та сонця
ось роса на долонях сонця
ось долоні сонця
на білому рушнику неба
Треба напиться дощу
для неба і сонця

* * *

Хочу напиться води з криниці
з криниці твоєї пам'яті
пам'ятаєш лютневий вечір
пам'ятаєш тепло руки
я забути про це не зможу
я згадаю про це колись
і
можливо
твоїми вустами я нап'юся води
з криниці

ВОСКРЕСІННЯ ВІТ

Стілись на воскресіння віт
вдягались у цвіт абрикос
і поглянули поглядом неба
Ось ти йдеш
у осінньому саду
вже немає
ні цвіту
ні погляду сонця
і тільки осінь між нами
як листя між двох
тополь

* * *

Коли повертаєшся до рідної криниці
криниці дитинства
хочеться напиться води щоб
вистачило сил на всі свої літа
хочеться впасти на коліна
перед небом
як перед матір'ю
я чую криницю
я відчуваю солов'їні сльози
нашої мови

* * *

Вже не почую
тієї пісні за селом
немає ні пісні ні душі
яка пам'ятає її
але сниться клен
біля дідівської хати
сниться дитинство
а я думаю куди мені подітися
від сну
від пам'яті
від березневих дощів
від пам'яті про клен
який пам'ятає мене дитиною

* * *

мені б доторкнутися
до тебе як до весняної квітки
побачити твою усмішку
як вранішнє світло дня
ти ж моє сонечко
навіть восени чи взимку
ти моя душа
ти ж моє серце
яке відчуває нас обох...

* * *

Думаєш горе як сіль на землі
переходячи поле
забуваєш про втрати
чи про голос самоти
чуєш наче дзвін у сільській церкві
село чує
а далі
тиша...

* * *

Я бачу тебе крізь осіннє листя
крізь осінній попіл втраченої трави
Я бачу тебе навіть тоді коли сніг
затуляє мої шибки своєю рукою
ні
я навіть не бачу
ні
я навіть не чую
я відчуваю твою присутність
крізь попіл осені
крізь зимові вечори
які як сон приходять до мене
кожен день

* * *

твое ім'я сниться мені
здається нічого в моєму житті
не було крім тебе
тільки ти
як весняна яблуня
увійшла у моє серце
і у мою пам'ять
це тільки уява
перетворює тебе для мене
у весняну яблуню
яка наснилась мені

* * *

на княжій горі
простелилась трава
і тихо зітліла як горе
на княжій горі
простелилася тінь
як білий рушник неозорий
на полі далекім
де мати моя
зростила
пшеничне колосся
зростила його
і мене як його
на полі пшениці і жита
немає вже поля
минулось мені
і поле зітліло
із житом
та я пам'ятаю
священно святе
це поле пшениці і жита

* * *

ти повертаєшся проходячи
крізь тіні зимових дерев
думаючи що так і треба
що кожен з нас повинен
пройти через терни
кожен шлях
кожен твій порух руки
я відчуваю на відстані
навіть твій образ
крізь тіні зимових дерев
тільки в уяві сну
можна відчути твою присутність
у розумінні твого образу
відчути запах твого волосся
побачити синь твого погляду
кожної ночі крізь тінь
зимових дерев

* * *

зима зимою
паморозь на квітах
на пізніх квітах
пізньої весни
і тільки ти
минаєш наче пам'ять
як пізні квіти
пізньої весни
але цвітіння
біле і тривожне
крізь сніг і сні
насниться і помре
як білий цвіт
як паморозь на квітах
як щось чуже
як смуток самоти

* * *

осінній плач верби
осіннє провидіння
і не пройти крізь сум
осіннього дощу
я бачу тінь твою
крізь плач осінніх верб
крізь велич самоти
печальна велич смутку
і ти всміхнулась знов
весна мого прощання
згадавши про любов
всміхнулась і пішла
як йдуть зі світу люди
коли дощем заплаче
верба мого прощання
верба мого життя

* * *

Почулась пісня це лиш пам'ять
Пам'ять
про тих кого не віднайду
про тих котрі затихли
тихо
у чорноті земельного гнізда
навіки
мовчки
наче знов прийдуть
дивитися у очі посивілим
Печальний подих
пам'яті та пісні
яку співають в пам'яті
моїй

* * *

І насниться калина біля сільської
дороги
і насниться дорога що кличе до себе
сильніше
як криниця у балці що чекає світання
і більшої повноти
і пісню почувши не зможу я стримати
сльози
і вдарить у голову спомин
із юних років
як завше буває я можу почути той голос
що кличе мене до світання від дня
і до дня
співайте ту пісню яку я забув
не згадати
хай пам'ять хмільним оксамитом майне
і знову хай сльози прокотяться
аж до землі
світання
над Харковом пісні не чую
а чую зітхання чужої душі
і нащо тужити над світом смиренним
якщо і смертність у світі чужа
молімось
сьогодні і завтра і потім
за наші пісні у далекім селі
бо пісня і мова душа найрідніша
що живе в наших жилах
єдина на всіх

ПОМИНАННЯ ОСЕНІ

* * *

В саду мовчання
кожен листок на дереві
слухає тишу
і так аж до вечора
до тієї пори доки сонце
буде прощатися з цим днем
дивлячись на листки дерев
у цьому саду
також слухаючи цю тишу
яка досі там
вона ходить поміж дерев
і збирає яблука
але сьогодні вона дивиться
на яблуневий сад
а дерева слухають тишу

* * *

пастух гоне череду
зараз він пройде з нею повз
вишневий сад
а далі спуститься у балку
а потім піде до лісу
на далеке поле
де завжди зупиняється

пастух жене череду
через село
але де він був знає тільки
він
череда прийшла
тепер село дивиться на череду

* * *

свічка у старій церкві ще горить
зараз хтось підійде до неї
похиливши голову
і подумки собі скаже
як вона довго горить
думаючи про людину яка її
поставила

свічка горить у старій церкві
наповнюючи тишу теплом
і нехай горить
нехай вона кличе людські
душі до себе...

весна 2022 року

* * *

Т. Карбовичу

це як спогад
кожного вечора згадуєш
а потім тиша
як завше
у цьому світі холодно
навіть тоді коли
цвітуть каштани
бо цвіт каштанів холодний
і так кожен день
крізь відчуття цього холоду
навіть біля чужого вікна
де цвітуть каштани

тільки можна відчути інакше
коли думаєш про тепло...

* * *

збуди мене одвічним смутком поля
і я прокинусь дивлячись на те
як птиць земних до себе кличе воля
яка отам де поле золоте

і ця печаль крізь ранок і туман
прокинеться вітрами степовими
та щезне біль твоїх завчасних ран
і вороги помруть печаллями твоїми

* * *

Залюблено торкаючи плече
ти думаєш ти просто відчуваєш
і час мина як човен що пливе
і ти живеш а потім теж минаєш

як тлінна мить коли немає світу
як щось чуже – одвічна самота
або це кров яку було пролите
щоб правда розцвітала світова

а ти ідеш та кожна суть чужа
чужі степи чужі тобі дороги
і мить земна тепер не ожива
і ця земля для тебе чужина

* * *

Вертаюсь до тієї миті
до спротиву душевного єства
коли душа із юності прошита
як згорточок сільського полотна

Душа – складна будова світу
відлуння днів блукає в самоті
і вже печаллю душу не зігріти
і не почути дзвін у самоті

Прокинутись забути сенс буття
і тільки мить зостанеться єдина
на те щоб не відчути каяття
тобі в житті чужа мені людина

Ти не відчула любощів і втіхи
як не відчула горя і біди
прокотиться одне-єдине лихо
але вкраїнське серце омине...

* * *

не бійся патрона в патроннику
не бійся що хтось перестане дихати
кожної миті обираємо щось чуже
коли немає надії
немає шансів побачити нове світання
коли ти прощаєшся зі своїми рідними
подумки

так може зробити тільки
справжній чоловік
котрий обирає смерть
у вічному світанні весни
у вічній печалі життя

* * *

ти повертаєшся проходячи
крізь тіні зимових дерев
думаючи що так і треба
що кожен з нас повинен
пройти через терні
кожен шлях
кожен твій порух руки
я відчуваю на відстані
навіть твій образ
крізь тіні зимових дерев

тільки в уяві сну
можна відчути твою присутність
у розумінні твого образу

відчути запах твого волосся
побачити синь твого погляду
кожної ночі крізь тінь
зимових дерев

* * *

і знову на південь
знову пахне дорога вином
знову час
нагадує мені про плин світу
і так ніжно мені від
чорного поля осіннього
золота
чорного поля минулого
літа

знову південь
і знову дорога
що у серці своїм бережу

* * *

зима зимою
паморозь на квітах
на пізніх квітах
пізньої весни
і тільки ти
минаєш наче пам'ять
як пізні квіти
пізньої весни

але цвітіння
біле і тривожне
крізь сніг і сні
насниться і завмре

як білий цвіт
як паморозь на квітах
як щось чуже
як смуток самоти

* * *

«Ой у лузі червона калина...»

Запахла калина
у тихому лузі
у тихім світанні
у тихому дні
і доторком ніжним
вона відчувала
цвітіння акацій
на білому тлі

де можна почуť
солов'я і синицю
у білім мовчанні
цієї весни

де тінь як цвітіння
омана і велич
де тінь як печаль
солов'я і весни

* * *

Білий цвіт на вітах абрикоси
білий сум цвітіння і жури
я прийшов побачити й відчути
те цвітіння вічно молоде

те цвітіння ще тобі насниться
чистим вітром в нашому саду
не судилось знову нам зустрісь
нам зустріти весну молоду...

* * *

ти десь у клятому полі
ти вже знаєш свої сектори
знаєш звідки вони підуть
і навіть приблизний час
дивлячись крізь приціл автомата
зводячи мушку з ціликом
хоч насправді ти цього не будеш
робити
бо ти на цьому полі
а не на стрільбищі
і тут не грудні фігури
а дещо інше
тут немає часу зводити
цілик з мушкою
ти просто будеш бити чергою
спершу зі страху
а вже потім через звичку
ця черга увійде в твою свідомість
знай це
спочатку ти будеш закривати очі
ховаючи голову за землю

а потім будеш дивитися
у напрямку тих секторів
які ти вже вивчив напам'ять
як отче наш
бо це не стрільбище
а кляте поле
і ти тільки встигай споряджати
магазин на цій земляній
поличці...

* * *

Воскресни із полум'я
і нехай біля цього вогнища
виросте калина
нехай вона буде високою
нехай вона щовесни
сниться мені своїм
білим цвітом

Нехай я згадаю про тебе
як про мить мого життя
поміж садом і терновим
гіллям
Пробач мені
цей білий цвіт на калині
пробач мені ту забуту
мить
літнього вечора на
берегах річки Сіверський
Донець

* * *

Мало землі
як же мало землі для них
а якщо точніше для їхніх тіл
я не знаю як їх звати
я не знаю хто їхні матері
хто може мене переконати що
вони згинули даремно
їхні душі мені чужі
їхні сльози мені нестерпні
я не знаю їхніх імен
я не знаю їхніх матерів
Але я знаю кожного свого брата
але я знаю кожне ім'я своїх
навіть знаю їхніх матерів і сестер
знаю де вони народилися
знаю їхніх коханих
які чекають кожного дня їх голоси
але я не знаю навіщо їм
моя земля
навіщо їм їхня кров
яка пролита на полях моєї
землі
мало землі
як же мало землі для
їхніх тіл
і для нашої пам'яті

* * *

Лесі Степовичці

треба йти степом
щоб дійти й побачити
Дніпрові пороги
а далі за Дніпром також степ
де цвіте полин
там можна почути тишу
яку слухають коні
які лежать на скошеному сіні
дивлячись на сонце

отам де Дніпрові пороги
де Хортиця
отам де степи...

* * *

Ірині Мироненко

колись все ж
можна було дивитись на ці
поля
по дорозі на Вовчанськ
дивитись на сосновий
ліс
на берегах Сіверського Дінця
взимку тут завжди ловили
рибу
і здавалось так буде завжди

слобожанський вітер
б'є мені в серце печалю
тепер там немає тиші

як і рибалок з вудками
біля соснового лісу

* * *

після цього дощу
буде оновлення
краще зараз позбутись зайвого
перейти вулицю
і піти інакше
після дощу краще забути
про цих людей
так вони йдуть поряд
дивляться тобі у очі
але про них краще забути
треба забути
і про їхню присутність

після цього дощу
буде оновлення
твоєї душі...

* * *

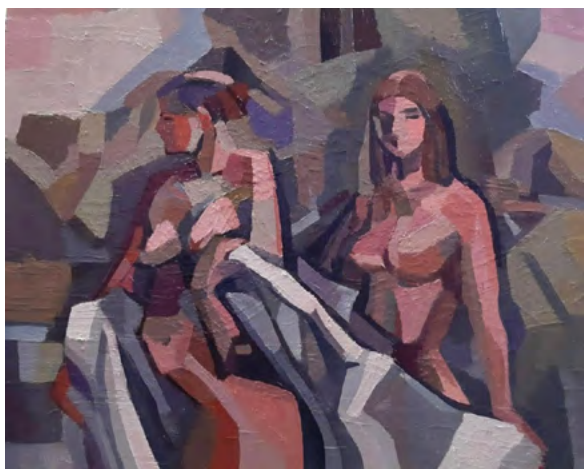
взимку
так хочеться запозичити
тепла з хати
і воскресити із холоду
молоді півники
майбутньої весни

так хочеться віднайти
таїну цього холоду
дивлячись на вітер який
піднімає сніг
на сільській дорозі

так хочеться віднайти тепло
щоб воскресити
весняні квіти

але теплий цвіт
воскресіння минув

БІЛЕ СВІТЛО ЦВІТІННЯ

* * *

і думка моя де степи
на тій високості
де чую голос своїх дідів
де тінь вічності
прямує разом із вітром
до мого серця
і зараз я відчуваю паморозь
у своїй душі
але ця паморозь на ранніх
весняних квітах
і так буває
що відчути це важко
можна її побачити
а вже потім відчути

як можна почути чужий голос
а вже потім зрозуміти
що цей голос був рідним

* * *

дивно але я знову тут
я повертаюсь до кожної квітки
до кожної степової стебелини
щоб посміхнутися їй
щоб відчути подих літнього степу
знову
як завше земля пробуджується
і відчиняє нам двері
своєї краси

я зрозумів таїну природи
ця таїна любов

* * *

Віктору Погрібному

до степового кургану далеко
він десь за Виссю
ховається у степовій траві
я його не бачу
але я бачу
степовий косогір
за селом
біля нього стоять дві тополі

дивлячись як Вись
омиває степову землю

* * *

поговори зі мною
як сьогодні туман розірве пута
мовчання
і я буду горілиць дивитись
на осінній дощ
як на останнє чудо землі
ніхто не здогадається що
саме в цю мить
я думаю тільки про тебе

моє перше пізнання любові
як проміння сонця
для хризантеми
яка росте біля твого паркану
на перехресті вулиць

* * *

подумки можна повернутись
в минуле
тільки на мить
коли твоя пам'ять
хоче побачити щось прекрасне
коли твоя пам'ять
повертає тебе у минуле
у часи коли немає
смутку чи горя
коли ти відчуваєш
присутність вже давно
забутих людей

твоя пам'ять тобі нагадує
що кожної миті
ти можеш повернутись
в минуле

* * *

Крони дерев холодні
ще тут не можна відчути
хоча б тінь весни
ще тут я не чув
голос вранішнього солов'я
не чув
он тільки білий сніг
приховує
земне тепло від людських
душ

треба відчути присутність сонця
хоч вночі
коли крони дерев холодні

* * *

шукаю у кожному
чужому обличчі
твою присутність
вгадую твій погляд
у чужих очах
і здається
можу знайти

але омана привабила
мене до твого єства
і твоєї любові

як чуже відчуття всесвіту
як відчуття
твого серця

* * *

дивно але це правда
кожен має свій вимір
кожен відчуває його інакше
ніж ти
я відчуваю цей світ
як дно криниці
яка напувала мене у дитинстві
я відчуваю цей світ
як стежку босими ногами

кожен відчуває свій вимір
у просторі вічності

* * *

знову говориш сам із собою
дивлячись на білий подих
старих акацій
вони живуть тут давно
але я чую як вони розмовляють
між собою
вони дивні
у них немає поганих новин
для них земля це дім
який вони відчують
так само
як і я відчуваю
білий подих старих акацій
які знову говорять
за моїм вікном

* * *

ти йдеш по цих вулицях
ти дивишся в чужі очі
і відчуваєш
що вона вийде
зі свого дому і усміхнеться
тобі

ти відчуваєш присутність
минулого
ти відчуваєш її запах
крізь бузкове цвітіння

ти бачиш чужу тінь на стежці
по якій ходила вона

* * *

мовчання як білий сніг
що спадає з дерев
хтось перейшов дорогу
і порушив спокій
тоді сніг зникне з дерев
коли хтось підійде до
білих віт
і почне здувати сніг

біла тиша зникне
і вже не можна буде
побачити її
за моїм вікном

але я досі бачу ті білі
дерева зими
хоч вітер і здуває сніг
з цих дерев

* * *

тут де стародавній Галич
заховано дух мого народу
де на могилах стародавнього
Галича немає
навіть імен
зберігається пам'ять віків

про велич оцих земель
тут де стародавній Галич
я чую голос забутого часу
який ще існує...

* * *

повернення
от тільки повернення
до старої сільської хати
яка заховалась у саду
білого цвітіння

мені нічого не треба
тільки б побачити
біле світло цвітіння
яке надасть сили
для повернення
хоч подумки
можна повернутись
до рідної криниці
і побачити біле світло
цвітіння...

* * *

я народився
між Бугом і Дунаєм
у степах де туман цілує
кожну квітку
там де сонце
зігріває грона винограду
на полі
там де я чув пісні
жінок які повертались
з поля

я народився
між Бугом і Дунаєм

* * *

знову верба зеленіє перша
потім вже квіти й трави
потім вже сама весна
прокидається
показуючи нам світ у просторі
вічності
знову верба перша
а вже потім
вишні й черешні в саду

вони як діти
всміхаються небу
у сяєві свого цвітіння
недоторканністю свого
існування у нашій житті

* * *

ти думаєш тебе запам'ятають
поміж нашим життям і вічністю
тільки ріка
і ти пливеш у човні від одного
берега до іншого
з надією що тебе хтось
зустріне

але ж нікого немає
тільки уявна пустота
окреслила твоє життя
на землі
а ти дивишся як відпливає

чужий човен на інший берег

* * *

Наталії Бідненко

вона стоїть на зупинці
чекаючи на тролейбус
вітер лагідно віє на її
волосся
навіть не дивлячись
на парасольку
яка захищає від холодного
осіннього дощу

зараз вона подивиться
у твій бік
зараз вона скаже якесь слово
крізь червоні вуста
але ні
вона мовчить
думаючи про осінній дощ
своєї молодості

* * *

я бачив тебе сьогодні востаннє
з тобою прощались квіти на підвіконні
з тобою прощалось моє серце
і я ніколи не скажу людям про нас
я ніколи не зможу осягнути печаль
нашого прощання

з тобою прощались квіти
і сонце на краю поля
з тобою прощалася хата
яка досі сама у степу
у ній залишились наші сни
у ній залишились наші мрії
у цій хаті досі твій запах
але тебе тут давно немає...

* * *

жінка яка стоїть навпроти тебе
жінка якій ти не можеш дивитися
у очі
бо в її зіницях ти відчуваєш пустку
бо в її серці згарище яке перетворилося
на попіл
ось вона
тобто образ жінки яка стоїть біля
верби
ось очі цієї жінки
кольором весни
ще не вдарило по її серцю смутком
вона споглядає на тебе
крізь образ
але вона жива
ти бачиш кучеряве волосся
ти відчуваєш запах суконьки
ти кохаєш цю жінку
але вона обирає мовчання
і ти крізь мовчання говориш
про любов

жінка
яка дивиться на тебе
відчуває це

* * *

і зостанеться мить для
спокуси земного пізнання
ти відчуєш
як кожного дня
ти розумієш кожную річ
в своєму оточенні інакше
наче зараз ти просто
перетворюєш своє відчуття
у бачення
наче зараз ти просто
живеш як і всі
хто біля тебе
але ілюзія тільки мить
твого життя...

* * *

сон у якому я повертаюсь додому
дивлячись на тополі біля старих хат
дивлячись на білі сорочки людей
дивлячись як горілиць хтось дивиться
у небо
з надією побачити щось прекрасне

ці хати як тіні мого народу
як уся печаль людської душі
ховають свої сльози
щоб ніхто не бачив
щоб ніхто не знав про цю печаль

повертаючись додому
подивлюсь на сільські хати
обійму тополі біля дороги
щоб пам'ятати про них завжди...

* * *

коли думаєш
що смерть сковує шию
і навіть дихати неможливо
наче зараз за тобою хтось є
хтось скаже тобі слово
смерть сковує душу
неможливо дихати

як усвідомити це
як зрозуміти пізнання смерті
коли ти ще не відчув її
але бачив її поряд

нехай це буде сон
нехай це буде брехня
нехай моляться люди
за душі моїх побратимів

* * *

озираюсь навколо
і не бачу
не можу відчутти
сутність величі цієї землі
бо вона вічна
як існування душі

але втрачаючи сенс
життя
думаємо про того
хто вже втратив
своє життя

* * *

осіннє золото цієї
стежки
поміж дерев у золоті
осіннього сонця
коли все земне
здається ідеальним
як і стежка осіннього
золота

це як вічність
сонячного проміння
це як музика
у тиші життя

* * *

поміж квіту
коли цвітіння навколо
перетворюється на щось інше
більш впізнаване
для твого серця

поміж квіту
відчуваєш як цвітіння
перетворюється у тінь весни

поміж квіту виринаєш
з цих роздумів
щоб побачити сонце

* * *

відчуваю цей день
навіть кожну секунду
бачу як дощ за вікном
розтікається падаючи
на асфальт

слухаю дощ
дивлячись на квітку
яка сховалась
і гладить свої листки

* * *

поклич мене
і я почую твій голос
навіть коли буду далеко
навіть коли почути тебе
буде неможливо
почую
тільки поклич мене
я пам'ятаю твій голос
і досі
навіть зараз
сидячи на березі цієї річки
я чую твій голос
і думаю
що коли ти захочеш
почути мене
то я прийду

* * *

полин у степу
цвіте і досі
від цвіту його
сльози на людських
очах
від цвіту його
печаль розливається
як туман
і я не знаю чому
ця печаль
може жити серед
степу
полин цвіте досі
у полі печалі

* * *

вночі мені наснилась
колиска у нашій хаті
дідівській хаті
і я малий
і світ для мене
великий і неосяжний
так мені тільки здавалося
бо я ще не знав який
цей світ насправді

тепер я думаю
у світі все інакше
людина живе від пам'яті
про колиску
і до останньої зими

* * *

подивись на цей світ
між літом і зимою
побачиш тінь осені
і вона тобі усміхнеться
як нікому

осінь дивиться на тебе
вона хоче побачити тебе
як сьогодні тебе
побачив я

* * *

на твоїй вулиці
цвіт весни
і уявляю
що поряд з тобою
я відчуваю запах
твого волосся

як і дерева
у цвіті
як і тиша
яка панує на твоїй
вулиці

СЛУХАЮЧИ ВІВАЛЬДІ

* * *

слухаючи Вівальді
уявляю як ти сьогодні
споглядаєш у вікно
дивлячись як падає
земний сніг
на дахи будинків
ти ніколи не чула Вівальді
під час того
як падає сніг
ти просто не чула Вівальді

серце моє
подивись на цей сніг
і уяви що на вулиці зараз
стоїть скрипаль

* * *

кожного дня відчуваєш
велич цього світу
навіть коли вмирає
останній метелик
укрившись осіннім листком
відчуваєш цю велич
як сутність природи

і це відчуття вічне
бо кожна душа вірить
у воскресіння

* * *

як завше
хочу почути твій голос
і не чую
як і раніше кожен день
дивлюсь на твоє обличчя
і думаю
що прекраснішої людини
немає на цій землі
знову я не чую
твій голос
ні вдень
ні вночі
тільки вітер в степу
щось говорить до
скіфської баби
яка також мовчить

* * *

а ти думаєш про світання
навіть коли в твоїх руках автомат
ти уявляєш що десь далеко
сонце сходить для
всіх однаково
але це не так

але про це не треба
думати
бо скоро світання
а у твоїх руках автомат

* * *

кожного дня починаю
жити як вперше
і уявляю собі стежку
по якій кожен з нас
бігав у дитинстві
та стежка існує досі
хтось ходить по ній
щодня
як у дитинстві

але то чужі люди
ходять по моїй стежці

* * *

можна перейти цю вулицю
довго дивлячись
на старі акації
я знаю саме сьогодні
ти дивишся на них
коли я проходжу цю вулицю
чи це тільки тінь пам'яті

в цій суєті людського
життя
можна відчути цвітіння
старих акацій

* * *

ця жінка
яку колись я знав дівчинкою
вона стоїть біля мене
і я чую її голос
я бачу кожен порух
її рук
і здається що немає тих років
які вдарили холодними вітрами
в наші серця
я бачив її дівчинкою
крізь мовчання світу
навіть коли вона стала жінкою
і матір'ю своїх дітей

* * *

зустрічаємось знову
але мовчання
тільки поглядом
скажемо щось один одному
тільки поглядом

зустрічаємось поглядами
і створюємо мовчання

колись таке вже було
крізь мовчання
народжується любов
про яку ніхто
не знатиме

* * *

у дитинстві цей світ
здавався безкінечним
ці виноградники також
на яких баби збирали виноград
у плетені корзини
виноград який достиг
під теплим
південним сонцем
мого життя

я і досі чую як баби
співають пісню у полі
вже багато кого з них немає
але я досі чую ту пісню

* * *

мене кличе степ
навіть крізь безкінечність
його вітрів
я йду полем
яке чорне від оранки
воно вже готове прийняти
насіння життя
але степ у своїм просторі
як океан
кольору золота
в яке ти закохуєшся
кожного дня
дивлячись зі свого вікна
як вітер куйовдиться
у полі

* * *

цей травень як наближення
до розуміння літа
як ознака цієї теплоти сонця
як ознака
відродження світу
після зими
і це відчуття найважливіше
саме зараз
бо літо
це ознака нашої присутності
у цьому зеленому саду
де падають спілі яблука
у обійми літа

* * *

шкода що ніхто
не може зупинити цю
мить цвітіння світу
саме зараз коли ти відчуваєш
життя
у всій повноті вражень
і цвітіння яблунь
здається вічним
як і наш світ

шкода що не можна
зупинити цю мить
цвітіння яблунь

* * *

дивлячись на скіфський
курган
я уявляю як наші пращури
були тут
серед степу
де можна побачити тінь
нашої історії
крізь покоління
які вже минули
тихим подихом вічності
тихим подихом
нашої історії

але душа вічна
як і усвідомлення
нашої присутності на землі

* * *

хочу бути саме тут
між тінню цих дерев
де я чую голос кожного
листка
де кожне дерево
говорить до світу
і може бути
що дерева діляться
новинами
або показують один одному
своє зелене листя

* * *

жінка яка сьогодні
дивиться на троянди
навпроти мого будинку
всміхається
дивлячись на те
як троянди зросли
під чужими вікнами

жінка яка сьогодні
всміхається
дивлячись на червоні
троянди

і я думаю
вона прекрасніша за
троянди
бо троянди всміхаються їй

* * *

краще згоріти
у праведнім вогні свободи
але не здатись
терпіння найкраща якість
в людині

краще згоріти
не дивлячись на душі
які обирають рабство
замість свободи

хто обирає свободу
навіки вільний

* * *

і вже не згадати
кожен день твоєї
присутності
і тепер в цей час
коли пам'ять втрачає
найяскравіші відтінки
людського життя

але ж ти намагаєшся
згадати
її погляд чи запах
але не можеш
бо втрачаються
відтінки життя

* * *

прийдуть коні
і ти побачиш як вони
дивляться на молоду
траву
яка тільки зійшла
після зими
коні все розуміють
вони відчують
настання тепла
навіть тоді коли
холодні дощі
не дали рости траві

* * *

весна
як вуста неба
котрі розцвіли на деревах
тільки крони дерев холодні
але я відчув крізь
сонячне сяйво
цього лісу
що тепло щезло
тільки на мить
як спокій земного світла

але сьогодні
крони дерев холодні

* * *

буває ти йдеш
чужою вулицею
і виникає відчуття
що ти вже був тут

кожного дня ти дивишся
в очі чужих людей
але відчуваєш
їхню душу
ти чуєш їхній голос
як і раніше
але ці голоси
ти чув раніше

* * *

проходячи цей залізний
місток через Інгул
я хочу побачити тебе
ти йтимеш вузьенькою
стежкою
на тому березі річки
у червоному платті
я бачу тебе
і час плине разом
із пам'яттю ріки
яка також мине...

* * *

кольори цієї осені
такі як завжди
тільки ці кольори
повертаються у людське
відчуття
цього світу
а потім вже приходить
розуміння буденності
цього простору

буденність як останній
прихисток печалі
перетворює наше життя
на існування

* * *

сьогодні цвіт вишні
падав на міський асфальт
падав як ніжність
від жорстокої
людської руки
ось він цей білий цвіт
молодої вишні
вчора вона усміхалась
мені

а тепер печаль її цвіту
як тінь чужої присутності
перейшла межу світла
і білий вишневий цвіт
прощається з вишнею
яка вчора мені усміхалась

* * *

йду степом
знаючи кожну стежку
знаючи кожну балку
знаючи куди можна
сховатись від цього світу

степ як велике море
розливається золотими
променями сонця
на небі

степ який сниться
мені з дитинства
своїм золотом
як пшеничне колосся
на сільському полі

* * *

Еммі Андіївській

я бачив терикони Донбасу
серед степу
і серед поля
там де наша душа
ніколи не помре
від імперського смороду

я бачив Донбас
де ріки захлинались
від людської крові

там де серед поля
виросли терикони
там де наші дороги
по яких їхали козаки
з Дону додому

* * *

кожного разу коли
ти мусиш починати
з початку
згадай про ластівок
котрі щовесни прилітають
до нас
будуючи нові гнізда
довго намагаючись
зробити їх красивішими

починаючи з початку
не бійся
що хтось тебе
не зрозуміє
ти починаєш з початку
кожного разу
але не забувай
про ластівок

* * *

коли б я побачив тебе
дивлячись на твоє довге
волосся
дивлячись на твої
очі так
як тоді
у промінні весняного
світла

через багато літ
я побачив тебе
у чужих обіймах

тепер знову весна
і можна відчути
проміння весняного
сонця

* * *

війна розділила наше
життя
тепер будемо говорити
про цей світ
зовсім інакше
тепер наше буття стало
для всіх однаково тимчасовим
довге життя прекрасне
але тимчасовість минуца

вона перетворює нас
на інших
у земному житті
все минає
але війна обумовлена
смертю

* * *

юнко не дивись на мене
бо я не дивлячись на цей
осінній дощ
вистою
хоч знаю що скоро
будуть сніги
білі як весняне цвітіння
саду
але це омана
бо завше цвітіння
саду випромінює тепло

а взимку холод
навіть в саду
навіть коли ти
уявляєш весняний сад

* * *

сон як частина життя
ти довго пригадуєш деталі
згадуєш обличчя які явилися
до тебе
але ти більше їх не побачиш
бо вже той сон не повернеться

і обличчя тих людей
тобі не побачити

* * *

йдучи босоніж
до берега Чорного моря
можна побачити позаду
тільки безкінечний степ
його не можна відчути повністю
і синь моря
яка безкінечна
наче південний степ
у якому тиша
цього дня

* * *

подивись на ці дерева
скоро на їхніх вітах
прокинеться світло
земне цвітіння пробудить
усе навколо
і хто буде йти стежкою
буде слухати музику саду
крізь велич тиші
і сум дерев
які народжують свій цвіт
для життя

* * *

А. Ш.

ти читаєш мені вірші
не дивлячись на суцільну
тишу навколо
ти дивишся на мовчання
простору
навколо нас
я чую
але тиша простору
заважає мені
почути сум твого голосу

ти читаєш мені
крізь мовчання простору

* * *

Антоніні Корінь

ось тут під цією грушею
в Карпенковім саду
читаємо вірші
дивлячись на літнє небо

відчуваючи тепло цього літа
я чую Ваш голос
уявляючи як Карпенко-Карий
творив у цьому саду
а тепер Ви читаєте тут вірші

* * *

бузок на цій вулиці
зацвіте білим
і можна буде побачити
як вулиця зміниться
від цього цвіту

і я прокинусь
дивлячись як бузок
рвуть дівчата
бо вже травень
уже цвітіння бузку...

* * *

скажи хоч щось
крізь мовчання цих зим
ця німота між нами
створена щоб я забув про тебе
вже не пам'ятаю твій голос
твій погляд
як найдорожчий спогад свого
життя
ти дотримуєшся цього
мовчання
як заповіді

але тільки крізь
мовчання можу згадати
твій голос

* * *

у цій німоті сну
коли за твоїм вікном сипле сніг
зітканий з тиші
тобі сниться те саме

і тому є причина
цієї німоти
яку ніяк не можна збагнути
як і тишу з якої зітканий сніг
наче рушник біля ікони
яка в кутку хати

і ти дивишся на цей рушник
на обличчя Господа
але думаєш про німоту снігу
за твоїм вікном
думаєш про рушник
який звисає зі старих
ікон нашого Господа
і тому є причина
бо ця тиша зіткана
з твоєї молитви

* * *

буває мить
коли хочеться слухати
тільки мовчання
крізь сон
тендітних троянд
у саду
крізь сон цього світу

у мовчанні
як у нічній німоті
можна відчути
голос Бога
до якого молилось

* * *

її очі холодні
та вуста пекельно гарячі

через кілька століть
можливо хтось прочитає...

та здивується
запозичить тепла

буде сонце
таке ж золоте

але пробачте!
я не про небо та сонце

я про ваше обличчя...

* * *

весна
одягнула брунькове намисто

сонце на взір
цілило в мене своє світло

коли вже на полі
сніг перетворився на воду

черешня в саду зацвіла
білосніжною усмішкою

зустрічає мене у прозорінні
свого єства

я заплющую очі
й відкриваю своє серце!

ТУМАН ЯКИЙ МАЛЮЄ

туман заглядає у моє вікно
білим подихом ночі залишає
літери і обличчя
маленькі як новонароджені діти
він перетворює келих вина
на келих туману
але цей келих тільки у мене у голові
«чуєш друже заходь до хати»
знімай білого кожуха й випий зі мною
не чує
не бачить
тільки тихенько малює свої думки
перетворюючи подих у ніч
а ніч у подих

невідомий художник у білому кожусі
пише невідому картину
як білий туман за вікном

ВТИШАННЯ ВІТРУ

Коли втишається вітер в степу
тоді коні біжать чимдуж
дивлячись на старі хати у білому
кольорі
коли втишається серце як вітер
я споглядаю на твоє обличчя
крізь сонячні промені літа
щоб запам'ятати тебе
як ніколи й нікого

Пам'яте вічна
віддана іншим душам й серцям
спочивай з миром на старих
мармурових плитах
сільського кладовища

ОКОВИТИЙ ДЗВІН

Палає церковний дзвін
В набряклому тілі взимку.
Немає тверезих стін
В розхристаного будинку.

В горлянці похмільна хіть,
Цей літр всього лиш перший!
Пекельна, гаряча мить
Моїх оковитих звершень.

Хай змовкне синюшний люд!
Все випито – навіть воду.
«Сто грам» в медсестри молю –
«Уж випіла! – взялі моду!»

СПОГЛЯДАННЯ ВЕСНИ

Коли споглядаєш на свою тінь
то відчуваєш швидкоплинність часу
відчуваєш як кожна хвилина
полишає твоє серце
тоді вже згадка і пам'ять як книга
котру треба прочитати повільно
й у суцільній самотині
Я дивлюся на оте поле за курганом
на дику черешню котра вдяглася
у білий весняний колір
на їжака котрий готується до зими
заздалегідь
мовби відчуваючи швидкоплинність
цього світу

Хоч відчуваю що ніч ходить вулицями
старого міста
викурюючи останню цигарку
мляві кам'яниці задихаються од
літнього повітря
наче відчувають як той їжак
наближення зими
хоч вона й далеко але її тінь ще
може з'явитися на перехресті доріг

Мені й досі сниться скіфський курган
біля старої дороги
я досі чую голоси предків
котрі хочуть доторкнутися до вічності
вони закликають своїх нащадків
біля могили свого володаря
біля дерев'яного стовпа
на якому я бачу обличчя Перуна...

* * *

Бузок зацвів
це травень
люба
травень...

Це мій зеніт
це мій політ
бджоли...
Нехай роки
розкошують між нами
це мій політ
це мій політ
бджоли...

* * *

Життя твою жагу
в моєму серці пасло
Кого тепер голубиш
Кохання – майстер згуби
твое обличчя згасло
як свічка на снігу...

* * *

була людина час – прудке лоша
жила-була ходила і любила
я відаю не вичахне душа
яка цим світом ще не нажурилась

я вірую я вірю і молю
хай світ колись про кожного згадає
не все минає я перетерплю
коли свічадо воском заридає...

* * *

Дайте землі хліба
сьогодні я бачив хустину на
чужому паркані

сьогодні земля заховає когось
у собі
знову
як завше чийсь сльози
перетворяться на дощ
на вранішній осінній
дощ

* * *

хати мовби тіні
я відчуваю що вони прокинуться
і наповняться теплом як
солов'їні гнізда
таке мрево наче ніч вічна
тільки темінь у вікнах
покинутих сільських хат
не наповняться солов'їним теплом

а ні піснею
а ні леготом яблуневого літа

солов'їне гніздо захололо
як і ця сільська хата...

СПОГЛЯДАННЯ...

* * *

Прозрію
коли дощ нап'ється води
з криниці

* * *

У нічній тиші
котяться хмари по небу
які мовчать

* * *

Гусінь вмерла
сьогодні опівночі
народившись метеликом

* * *

Колір акації
колір неба
туманний

* * *

Зіниці твої
зелений морок
весни і зозулі

* * *

Впасти
і дивитись на світ
з неба

* * *

Листя пожовкло
на холодній землі
осіннього золота

* * *

Покручі вмерли
обабіч сільської дороги
як і трава

* * *

Руки холодні
не од морозу
а од серця

* * *

Земля
засіяна горем
первісна

* * *

Вітер дмуха
на осіннє листя
яке не пада

* * *

За три колоски
за чотири за п'ять
умерти

* * *

Мовчання води
як і мовчання риби
одвічне

* * *

Дивлячись
на стару греблю
хочу стрибнути

* * *

Подивіться
на руки
на яких зросла пшениця

* * *

Час мене перехитрив
дивлячись у твої зіниці
любови

* * *

Сніг зник
за тихим перевалом
вночі

* * *

Джерело в лісі
з якого воду п'є заєць
і ти

* * *

Не дивись
у чужі очі
де сльози

* * *

Читаю осінь
день за днем
наче книгу чужої пам'яті

* * *

Висохла краплина
після дощу
але немає сонця

* * *

Поклич
розхристаний вітер
на перехрестя

* * *

Теплотінь
вітрів у січні
весняна

* * *

Біжу
дивлячись на тінь
яка зупинилась

* * *

Слухаю розповіді
з вечора чужої
пам'яті

ЗРУБ

* * *

освіти свою тінь
в білім пахощі цього світання
розкажи про любов
тим хто чує оте голосіння

на узбіччі доріг
у степу
на сільській горбовині
де ступала нога
незакоханих душ і сердець

де немає прокльонів
печальних зухвал і межі
до якої немає дороги...

* * *

на княжій горі
простелилась трава
і тихо зітліла як горе
на княжій горі
простелилася тінь
як білий рушник неозорий

на полі далекім
де мати моя
зростила
пшеничне колосся
зростила його
і мене як його
на полі пшеницю і жито

немає вже поля
минулось мені
і поле зітліло
із житом

та я пам'ятаю
священно святе
це поле пшениці і жита

* * *

Треба напиться мовчання
як чистої води з криниці
треба напиться дощу
для трав та сонця
ось роса на долонях сонця
ось долоні сонця
на білому рушнику неба

Треба напиться дощу
для неба і сонця

ПЛИН

Мовчу, але життєвий плин
кудись мене несе. Він звідти –
з отих небес, з отих вершин...
Не небо – то земля... І квіти...

І розпач схлинув. Лиш труна
стоїть і дивиться на схили.
І листя, ніби сарана,
там на пухкі зліта могили.

А ти втішаєш: то лиш прах.
З землі прийшов – у землю ляже.
Прокряче й наді мною птах.
Коли і де – ніхто не скаже...

ПОСЕРЕД СТЕПУ

Хто ті що під землею лежать
хто вони
без імен
зображень та пам'ятників
полеглі в степах та лісах
або на берегах Дніпра і Дунаю
Яка кров текла в їхніх жилах
якою мовою вони розмовляли
хто був їхнім ворогом...
У скіфському кургані посеред степу
лежить той про кого ніхто не знає
лежить забута історія
про війни
ворогів
і держави

* * *

Мирославі Лазаруку

у цій добі
крізь лихоліття часу
вдивляюсь у чужі
обличчя знов
щоби впізнати
друга й побратима
крізь сотні лиць
небачених раніш
дивлюсь
і озираюся навколо

печалюсь світом
і душа моя
вертає пам'ять
у лабета Арістея

шукаю стежку
у шаленстві світу
для спокою
у лихолітній час...

* * *

яблуко зріє і падає
у Божі руки
яблуко
котиться до світла
як душа
як сонце яке також
зіткане з тепла
як осінь
у листі клена
яке також котиться
по стежці
від вітру
і від тепла
до сонця
сонця
сонця

тінь яблука котиться
до моїх рук
до людей
і сонця

* * *

горни до себе
горни цю землю
яка всоталась у твою пам'ять
яка зосталась у твоїй крові
яка живе
і яка вмирає
в тобі
земля 41-го
земля 22-го
вмирає
і ожива у тобі

земля з поля
земля з чорної ночі
земля на якій вмирали
і народжувались

заради землі
яку горнеш до себе
як найрідніше...

НЕБЕСНА ГЛИНА

небесна глина
у цьому світі
у цьому дні
коли вигадуєш
створюєш світ
якого немає
або який був
але про нього забули
а ти згадуєш
про той світ
і про небесну глину
яка зосталась на землі

вона тут
під чорною ріллею
де вчора
вирізав шматки землі
плуг
де вчора
тепло зігрівало поле
ще вчора
ще тепло
ще було...

сьогодні інакше
сьогодні вранішня тиша
дихає холодом
осені

сьогоднішня тиша
як і небесна глина
зосталась
в землі...

а ми створені з глини
ми з тобою
глиняні люди
поміж світом
і вічністю
поміж ріллею
і глиною

* * *

десь у білому небі
поміж хмар життя
я шукаю червлені
побиті морозом вишні

я шукаю сад
я шукаю людей
я шукаю шукання
я читаю вірші

і немає у цьому
ні гріха
ні спокути

Тільки вишні червлені
запізнилися у цвіті
тільки вірші та вишні
биті холодом зим

* * *

Михасеві Ткачу

я досі відчуваю запах Десни
серед цих лісів
які віками дивляться на людей
і я думаю
що на цій землі
народжуються праведники
які люблять свої пшеничні поля
які будують церкви для Бога
та людей
але важко думати що
на берегах Десни
знову проливається наша кров

я досі відчуваю запах Десни
навіть коли тумани
розсіюються од пороху
і вогню

* * *

Тепло повітря
літній манускрипт
горять вітри
і степ горить од вітру
а ми з тобою
свідки самоти
а ми з тобою
тільки ми з тобою
не більше
і не менше на землі...

Вітри горять
вже догора типчина
сивіюче волосся ковили...

Земля вітрів
типчини й ковили
земля неубієнної
причини...

Горять вітри
чи степ горить
не знаю...

* * *

птахо біла
птахо чорна
і день
і ніч

кричать птахи
аби я нічого
не боявся
аби я йшов полем
і осінньою травною

аби йшов до
білого дня
і до ночі

птахо біла
птахо чорна...

аби йшов
дивлячись
на біле крило
осіннього неба
аби тільки йшов...

* * *

А я іду до тебе
мила
як до джерельної води
аби напитись
і піти
в сніги печальної весни
яка ще тут
у цьому світі
в суцвітті
в кожному листку
отам де ти
де я
де сонце

чекаю миті
не дійду

і так ведеться в цьому світі
іти до когось
і в сніги
крізь плач осінньої берези
опісля літньої грози
іти до тебе
як до світу
який ніяк не обійти

* * *

світ пожовк
від печалі
та осені
від голосу вітру
від стомленого сонця
сьогоднішнього дня
сонце п'є воду
з річки
як дитина
що просить
теплого хліба
і молока
сонце яке
зігріло пшеницю
у полі
та вітер в степу

* * *

не падай
у сонячне проміння
земного дня
краще йди по дорозі
яка задихається
від туману
краще йди
або втікай від
проміння сонця
від туману
втікай
щоб не бачити світ
у вічності
і вічність у житті
сонячного проміння...

* * *

спотворення світу
у головах
людей
як і вигаданість суті
вигадка життя
неминуча
але ж ти живеш
у просторі цієї суті
дивлячись на
людську силу
крізь буденність
і прагнення

ти живеш
дивлячись на світ
очима неба
що дивляться на землю
і на людину

* * *

спочинь біля стежки
яку скопитили коні
в степу
біля поля
спочинь
і тобі насниться
сонце
сьогоднішнього світання
і ти зможеш бути
яко мудреці та провидці

збуди цей світ
мудрістю
і світлом вранішнього сонця

* * *

квіти мовчать
і ти мовчиш
дивлячись на мовчання
квітів
за своїм вікном
але не слухай
вони тобі нічого
не скажуть
не слухай
в цій колисці весни
нас заколишуть
трави і квіти

і так буде завше
доки наше тіло земне
а душа небесна

* * *

дмухай памороззю
зимового саду
чекай на неї
як весна чекає
на дерева
в саду
весною сад
взимку сад
дмухає памороззю

і ти дмухай
як зимовий вечір
і білий день
зимової
паморозі

* * *

пиши на березовій
корі
своє ім'я
білими і чорними
словами
аби потім коли
загубишся
прочитати
своє ім'я

на березовій корі
посеред лісу
в серці степу

* * *

впасти у біле
проміння світу
де тільки суцвіття
айстр
де тільки хвиля
тимчасовості
у повітрі
падати
падати
аби бути в леті
цього світу
і дивитись
на простір
і на айстри
і на степовий вітер

* * *

жити
доки дзвін дзвенить
доки світ плаче
і доки світ живе
у краплині дощу
у вранішній краплині
на підвіконні
жити
як жили до тебе
але пам'ятати
світ
і минуле
жити
як живуть люди...

* * *

повертаюсь до хати
слухаю як стіни
говорять зі мною
слухаю
як кожне дерево
говорить до мене
слухаю
відчуваю теплоту хати
тишу
яка навколо
мене

я люблю це місце
тут полин мені за брата
а сад
за життя

* * *

кожна сторінка рукопису
як листок
на дереві
кожен день
наближення до світання
мовчу
дивлячись
на земне проміння
мовчу дивлячись
на тебе
зараз
найліпше
тільки мовчання
як і кожна
моя сторінка
як листок на дереві

ПРО ХУДОЖНИКА

Тарас Дудка

Народився 20 липня 1970 року в місті Слов'янськ Донецької області. Батьки – Олександр Андрійович Дудка (відомий журналіст і поет) та Лілія Миколаївна Дудка (інженер-конструктор).

З дитинства любляв малювати. В 14 років почав учитися образотворчому мистецтву в іЗОСТУДІЇ, де викладав Юрій Григорович Савченко. Закінчив Хіміко-механічний технікум у Слов'янську, одночасно навчався в ЗНУІ (Заочний народний університет мистецтв у Москві (1987-1989). Два роки проходив військову службу (1989-1991). Після завершення служби закінчив КЕГІ (Краматорський економіко-гуманітарний інститут), де вивчав історію світового мистецтва та культури.

З 1997 року став викладати в школі мистецтв історію України.

З 2000 року почав активну виставкову діяльність. Щорічні виставки в міському краєзнавчому музеї, регіональні виставки, декілька міжнародних виставок. Персональні виставки.

Роботи зберігаються у Слов'янському краєзнавчому музеї, Святогірському історико-архітектурному музеї-заповіднику, Краматорському художньому музеї, Донецькому обласному художньому музеї, Хмельницькому обласному художньому музеї та у багатьох приватних колекціях в Україні й за кордоном.

ЗМІСТ

Кров'ю зеленого полину. *Мирослав Лазарук* 5

ПЕРЕДМОВЧАННЯ	11
Передмовчання... ..	12
«ото з тобою де біла хвиля...»	13
«літо плаче пшеничним колоссям...»	14
«впадаю в німоту...»	15
«запізно не треба...»	16
«Південь...»	17
«чом ти жінко...»	18
«я дивлюсь на руки цієї жінки...»	19
«туманна ніч...»	20
Пам'яті 32-33... ..	22
«як Ви там за обрієм за тином..?»	23
«закрий мені очі...»	24
Я шукач... ..	25
«зустрітись з тобою...»	27
«жінко ти руйновище моєї...»	29
«за виїмкою деяких речей...»	30
«і я побачу церкву...»	31
«ліплені голови з попелу...»	32
Біжи за вітрами... ..	33
Пітьма, що постукала у двері... ..	34
Будуємо глиняні хати... ..	35
«над полем чайка степова...»	36
«ви, напевне, з Карпат...»	37
Повернення... ..	38
Білі яблука в садку... ..	39
«білою хвилею квилить...»	40
Хатка з попелу... ..	41
«тільки сонце й зелена трава...»	42
«торкнувшись до плеча...»	43
«повертаєшся в село...»	44
«дайте землі хліба...»	45
Жнива... ..	46
Повернення осені... ..	47
«все рідше зустрічаю коней...»	48
Крицеве сонце... ..	49

«озвавшись вітром...»	50
«втішаю себе це тільки...»	51
Сива адамашка...	52
Тополині очі...	53
Акафіст коню...	54
«зірви мені вербового листка...»	56
«тихим голосом осіннім...»	57
«напишу листа і забуду...»	58
«до тихих гір вертаюсь і вертаю...»	59
«вже так давно не чув твого голосу...»	60
«треба напитись мовчання...»	61
«хочу напитись води з криниці...»	62
Воскресіння віт...	63
«коли повертаєшся до рідної...»	64
«вже не чую тієї пісні...»	65
мені б доторкнутись до тебе...»	66
«думаєш горе як сіль на землі...»	67
«я бачу тебе крізь осіннє листя...»	68
«твое ім'я сниться мені...»	69
«на княжій горі...»	70
«ти повертаєшся проходячи...»	71
«зима зимою паморозь на квітах...»	72
«осінній плач верби...»	73
«почулась пісня то лиш пам'ять»	74
«і насниться калина біля...»	75
ПОМИНАННЯ ОСЕНІ	76
«в саду мовчання...»	77
«пастух гоне череду...»	78
«свічка у старій церкві...»	79
«це як спогад кожного вечора...»	80
«збуди мене одвічним смутком...»	81
«залюблено торкаючи плече»	82
«вертаюсь до тієї миті...»	83
«не бійся патрона в патроннику...»	84
«ти повертаєшся проходячи...»	85
«і знову на південь...»	86
«зима зимою»	87
«запахла калина у тихому лузі...»	88
«білий цвіт на вітах абрикоси...»	89

«ти десь у клятому полі...»	90
«воскресни із полум'я...»	91
«мало землі...»	92
«треба йти степом...»	93
«колись все ж...»	94
«після цього дощу...»	95
«взимку так хочеться запозичити...»	96

БІЛЕ СВІТЛО ЦВІТІННЯ	97
«і думка моя де степи на тій високості...»	98
«дивно але я знову тут...»	99
«до степового кургану далеко...»	100
«поговори зі мною...»	101
«подумки можна повернутись...»	102
«крони дерев холодні...»	103
«шукаю у кожному чужому обличчі...»	104
«дивно але це правда...»	105
«знову говориш сам із собою...»	106
«ти йдеш по цих вулицях...»	107
«мовчання як білий сніг...»	108
«тут де стародавній Галич...»	109
«повернення...»	110
«я народився між Бугом і Дунаєм...»	111
«знову верба зеленіє перша...»	112
«ти думаєш тебе запам'ятають...»	113
«вона стоїть на зупинці...»	114
«я бачив тебе сьогодні востаннє...»	115
«жінка яка стоїть навпроти тебе...»	116
«і зостанеться мить...»	117
«сон у якому я повертаюсь додому...»	118
«коли думаєш що смерть...»	119
«озираюсь навколо...»	120
«осіннє золото цієї стежки...»	121
«поміж квіту...»	122
«відчуваю цей день...»	123
«поклич мене і я почую...»	124
«полин у степу цвіте і досі...»	125
«вночі мені наснилась колиска...»	126
«подивись на цей світ...»	127
«на твоїй вулиці цвіт весни...»	128

СЛУХАЮЧИ ВІВАЛЬДІ	129
«слухаючи Вівальді...»	130
«кожного дня відчуваєш велич...»	131
«як завше хочу почути твій голос...»	132
«а ти думаєш про світання...»	133
«кожного дня починаю жити як...»	134
«можна перейти цю вулицю...»	135
«ця жінка яку колись я знав...»	136
«зустрічаємось знову...»	137
«у дитинстві цей світ...»	138
«мене кличе степ...»	139
«цей травень як наближення...»	140
«шкода що ніхто не може...»	141
«дивлячись на скіфський курган...»	142
«хочу бути саме тут...»	143
«жінка яка сьогодні дивиться на троянди...»	144
«краще згоріти у праведнім вогні свободи...»	145
«і вже не згадати кожен день...»	146
«приїдуть коні...»	147
«весна як вуста неба...»	148
«буває ти йдеш чужою...»	149
«проходячи цей залізничний місток...»	150
«кольори цієї осені...»	151
«сьогоднішній цвіт вишні падав...»	152
«йду степом знаючи...»	153
«я бачив терикони Донбасу...»	154
«кожного разу коли ти мусиш...»	155
«коли б я побачив тебе...»	156
«війна розділила наше життя...»	157
«юно не дивись на мене...»	158
«сон як частина життя...»	159
«йдучи босоніж до берега...»	160
«подивись на ці дерева...»	161
«ти читаєш мені вірші...»	162
«Ось тут під цією грушею...»	163
«бузок на цій вулиці зацвіте білим...»	164
«скажи хоч щось...»	165
«у цій німоті сну коли...»	166
«буває мить коли хочеться...»	167
«її очі холодні та вуста пекельно...»	168

«весна одягнула брунькове намисто...»	169
«туман який малює...»	170
«втишання вітру...»	171
«оковитий дзвін...»	172
«споглядання весни...»	173
«бузок зацвів це травень мила...»	174
«життя твою жагу...»	175
«була людина – час прудке лоша...»	176
«дайте землі хліба...»	177
«хати мовби тіні...»	178
Споглядання (хоку)	179
Зруб	184
«освіти свою тінь...»	184
«на княжій горі...»	185
«треба напитись мовчання...»	186
Плин	187
Посеред степу	188
«у цій добі крізь лихоліття...»	189
«яблуко зріє і падає...»	190
«горни до себе...»	191
Небесна глина	192
«десь у білому небі...»	194
«я досі відчуваю запах Десни...»	195
«тепло повітря літній манускрипт...»	196
«птахо біла...»	197
«А я їду до тебе»	198
«світ пожовк»	199
«не падай»	200
«спотворення світу»	201
«спочинь біля стежки»	202
«квіти мовчать»	203
«дмухай памороззю»	204
«пиши на березовій»	205
«впасти у біле»	206
«жити»	207
«повертаюсь до хати»	208
«кожна сторінка рукопису»	209
Про художника	210

Літературно-художнє видання

**Серія «Третє тисячоліття:
українська поезія»**

НОВИЦЬКИЙ Станіслав Сергійович

ПЕРЕДМОВЧАННЯ

Поезії

Для оформлення книги використано роботи
Тараса Дудки

Редактор *Віктор Шило*
Комп'ютерна верстка *Ганни Літвінчук*
Коректор *Людмила Звенигородська*

Підписано до друку 25.11.2022. Формат 84x108/32.
Папір книжковий. Гарнітура Calibri. Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 9,45. Тираж 350 прим. Зам. 221421.

Видавець і виготовлювач ТОВ «Друк Арт»
58018 Чернівці, вул. Маловокзальна, 2Д, т. 585-432
e-mail: drukart@ukr.net

Ліцензія про державну реєстрацію
ДК № 2741 від 15.01.2007 р.

СТАНІСЛАВ НОВИЦЬКИЙ

ПЕРЕДМОВЧАННЯ